

Statsrådsberedningen
Kansliet för samordning av EU-frågor

Allmänna rådets möte den 27 juni 2023

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Lagstiftande verksamhet

3. EU:s vallag – Lägesrapport

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Ordförandeskapet avser lämna en lägesuppdatering till rådet avseende arbetet med Europaparlamentets lagstiftningsresolution med förslag till reform av den s.k. valrättsakten. Lägesuppdateringen utgår ifrån en sammanställning av resultaten från en enkät som ordförandeskapet bitt medlemsstaterna svara på om förslagets olika delar, i syfte att kunna ta ställning till hur rådet kan gå vidare med förslaget.

Den 3 maj 2022 förslog Europaparlamentet reform av Europaparlamentets valordning. Förslaget innehåller en ny förordning om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet och innebär bl.a. att akten om allmänna direkta val av företrädarna i Europaparlamentet (den s.k. valrättsakten) upphävs. Förslaget har överlämnats till rådet och hittills behandlats översiktligt på rådsarbetsgruppsnivå. Att förhandlingarna i rådet inte gjort några större framsteg beror på meningsskiljaktigheter mellan

medlemsstaterna. Rådet och Europaparlamentets positioner är också långt ifrån varandra.

Det främsta syftet med Europaparlamentets förslag är att stärka den demokratiska och gränsöverskridande dimensionen i valen till Europaparlamentet och att förbättra Europaparlamentets funktionssätt och unionens styrning. Ett huvudförslag är att införa en unionsomfattande valkrets som utöver dagens nationella valkretsar ska välja 28 ledamöter. Därutöver föreslås bl.a. nya enhetliga regler för hur röstlängder och kandidatlistor ska upprättas. Vidare föreslås att partiernas nomineringsordningar ska regleras, liksom hur partierna genomför sina valkampanjer. Att valet ska genomföras under en valdag den 9 maj som är gemensam för hela unionen föreslås också.

Beslut om ändring av valrättsakten antas av rådet med enhällighet efter godkännande av Europaparlamentet (art. 223 FEUF). Beslutet ska därefter även godkännas i medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

Riksdagen avgav i juni 2022 ett motiverat yttrande efter subsidiaritetsprövning (utlåtande 2021/22:KU45, rskr. 2021/22:458).

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Riksdagen har informerats i frågan den 1 juni 2022 genom faktapromemoria 2021/22:FPM95, den 14 oktober 2022, den 15 december 2022 och den 13 april 2023.

Tidigare behandlad vid överläggning med konstitutionsutskottet den 9 juni 2022 (utskottssammanträde 2021/22:56).

4. Övriga frågor

-

Icke lagstiftande verksamhet

5. Förberedelser inför Europeiska rådet den 29–30 juni 2023: Slutsatser

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Rådet ska förbereda Europeiska rådest möte den 29–30 juni. Det första utkastet till slutsatser har ännu inte delgivits medlemsstaterna. På dagordningen står Ukraina, ekonomiska frågor, säkerhet och försvar, EU:s förbindelser med Kina samt förberedelser av EU-CELAC-toppmötet. Europeiska rådet väntas också få en uppdatering om genomförandet av slutsatserna gällande migration, samt få information om arbetet med den kommande strategiska agendan. Europeiska rådet väntas även få en presentation av förslaget till översyn av den fleråriga budgetramen (MTR).

Förslag till svensk ståndpunkt

Vad gäller Ukraina anser regeringen att det snabbaste sättet att få slut på kriget och hjälpa Ukraina att befria sitt land är att skyndsamt förse landet med ytterligare militärt stöd och även fortsatt finansiellt och humanitärt stöd, inklusive akut och långsiktigt stöd till återuppbyggnad. Ukraina behöver också stöd i sitt EU-närmande. Utvidgningsprocessen är och bör vara meritbaserad. Regeringen verkar också fortsatt för att öka trycket på Ryssland för att få ett slut på aggressionen, inklusive genom att kontinuerligt skärpa sanktionerna och se till att de efterlevs.

Det är positivt att ledarna ska följa upp vårtoppmötets behandling av konkurrenskraft, inre marknaden och ekonomisk politik. Frågan om EU:s konkurrenskraft kräver ett långsiktigt arbete och ledarna bör regelbundet återkomma till den. Därmed sätter det svenska ordförandeskapets prioritering avtryck på EU-politiken under lång tid. Regeringen välkomnar ordförandeskapets sammanfattande rapport om de konkurrenskraftsrelaterade diskussioner som skett under våren.

I linje med ordförandeskapets prioritering om säkerhet välkomnas uppföljningen av slutsatserna om säkerhet och försvar.

Gällande EU:s förbindelser med Kina framhåller regeringen vikten av att EU slår vakt om den regelbaserade världsordningen och folkrätten, inklusive mänskliga rättigheter. Dialog och samarbeten med Kina som ligger i EU:s intressen bör bejakas, till exempel för att stärka våra företags möjligheter till handel på rättvisa villkor, och i multilaterala sammanhang för att leverera lösningar på globala utmaningar.

Inför EU-CELAC-toppmötet betonar regeringen vikten av goda relationer med länderna i området, inte minst i ljuset av det geopolitiska läget.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Samråd med EU-nämnden inför den första diskussionen om dagordningen för Europeiska rådets möte ägde rum den 26 maj inför Allmänna rådets möte den 30 maj.

6. Den europeiska planeringsterminen 2023: integrerade landsspecifika rekommendationer – Godkännande och översändande till Europeiska rådet

Besluts punkt

Förslagets innehåll

Den 24 maj presenterade kommissionen förslag till landspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska terminen 2023. Rekommendationerna baseras bland annat på analys av medlemsstaternas

nationella reformprogram och stabilitets- eller konvergensprogram som lämnades in tidigare under våren.

Allmänna rådet ska vid sitt möte i juni ställa sig bakom de integrerade landspecifika rekommendationerna. Därefter förs de vidare till Europeiska rådet den 30-31 juni, som också ställer sig bakom helheten. Slutligt formellt antagande väntas ske i Ekofinrådet i juli.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen ställer sig bakom att rekommendationer ges till medlemsstaterna. Det är sedan upp till varje medlemsland att välja hur man förhåller sig till rekommendationerna.

Regeringen står bakom ordförandeskapets inriktning att godkänna de landspecifika rekommendationerna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har varit uppe inför andra rådsformationers möten. Årets landspecifika rekommendationer har behandlats i nämnden den 9 juni inför Epscorådets möte den 12-13 juni och den 14 juni inför Ecofinrådets möte den 16 juni.

7. Rådets 18 månadersprogram (1 juli 2023 - 31 december 2024) - Godkännande

Beslutspunkt

Förslagets innehåll

Ordförandeskapet i rådet roterar var sjätte månad och de tre medlemsländer som innehar ordförandeskapet i anslutning till varandra har ett nära samarbete och utarbetar ett gemensamt program med ämnen och frågor som rådet ska ta upp under en 18-månadersperiod. Med detta 18-månadersprogram som grund utarbetar vart och ett av de tre länderna sitt eget mer utförliga 6-månadersprogram. Spanien, Belgien och Ungern har som inkommande ordförandeländer samarbetat för att ta fram ett gemensamt och övergripande program för rådets arbete för perioden 1 juli

2023 till 31 december 2024. I enlighet med rådets arbetsordning ska programmet presenteras på Allmänna rådet som förväntas ställa sig bakom detta. Ingen diskussion förväntas på rådsmötet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom det gemensamma 18-månadersprogrammet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

-

8. EU:s koldioxidmarknads inverkan på olika EU-politikområden - Information från Polen

Informationspunkt

Förslagets innehåll

På begäran av Polen har en informationspunkt satts upp på dagordningen om EU:s koldioxidmarknads påverkan på olika EU-policyområden så som energi, konkurrenskraft och sociala frågor. Polen önskar dela sin syn på EU:s klimatlagstiftning, i synnerhet kopplat till de händelser som ägt rum efter att Fit for 55-paketet lades fram år 2021. Polen menar att den utveckling vi sett har lett till att klimatlagstiftningen påverkar fler områden än klimatområdet och att detta påkallar en övergripande diskussion i ett forum så som Allmänna rådet, som har en särskild roll i att koordinera EU-politik och horisontella frågor.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Samråd i EU-nämnden om översynen av EU:s utsläppshandelssystem 23 juni 2022.

8. Övriga frågor

Stockholmssymposiet om demokrati och rättsstatsprincipen 21-22 juni 2023 – Information från ordförandeskapet

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Information från ordförandeskapet om Stockholmssymposiet om demokrati och rättsstatsprincipen som arrangeras inom ramen för det svenska ordförandeskapet den 21–22 juni 2023.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

-